

2017 ಕ.ತಿ.ವ. 862

ಸನ್ನಾಳನ್ಯೆ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಆನಂದ್ ಬೈರಾರೆಡ್ಡಿ
ಮತ್ತು
ಸನ್ನಾಳನ್ಯೆ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಜ.ಎ. ಹಾಟೆಲ್

ರಾಯಲ್ ಸುಂದರಂ ಅಲೆಯೆನ್ನ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿ ನಿಯಮಿತ -ವಿರುದ್ಧ-
ಶ್ರೀ ದೊರ್ಮೆರಾಜ್ ಹಿಂಡ್ ಮತ್ತು ಇತರರು *

1988ರ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಅಧಿನಿಯಮ ಕಲಂ 173(1) ರದೆಯಲ್ಲ ಸಂಕೀರ್ಣ ಮೊದಲನೇ
ಮೇಲ್ಮೈವಿಗಳು.

ಮೋಟಾರು ಬೈಕಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂಬದಿ ಸ್ವಾರ್ಥಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಬೈಕನ
ಮುಂಭಾಗದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಚೆಂಪೋಳ ಜಾಲಕನ ದುಡುಕು ಮತ್ತು ನಿಲಂಕ್ಕಳ
ಜಾಲನೆಯಿಂದ ಮುಖಾಮುಖ ಡಿಕ್ಕಿಯಾಗಿ ಹಿಂಬದಿ ಸ್ವಾರನು ಮೃತಪಟ್ಟ
ವಾರಸುದಾರರಿಂದ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕ್ಲೇಮು ಅಜ್ಞಯನ್ನು ಮರಸ್ತರಿಸಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ
ಬಿಂಬಣನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತೆ ಸದರಿ ಮೇಲ್ಮೈವಿ
ಸಲ್ಲಕೆ. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಬಿಂಬಣನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ
ಮೇಲ್ಮೈವಿ.

ಅಪಘಾತವು ಟೆಂಪೋ ತಪ್ಪು ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಹಾಗೂ ಮೋಟಾರು ಬೈಕನ
ಜಾಲಕನ ಜಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತಷ್ಟಿರಾಲ್ಲಿಪೆಂದು ಅಧಿವಿಜಾರಣಾ
ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಪರಿಹಾರ ಹಣದ ಮೊತ್ತದ ಬಗ್ಗೆ
ಕೂಲಂಕುಶವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನಿದ ಉಳಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು

* ಸಂಕೀರ್ಣ ಮೊದಲನೇ ಅರ್ಮೇಲು ಸಂಖ್ಯೆ: 8384/2012 ರೊಂದಿಗೆ ಲಗತ್ತಾದ

8039/2015, ದಿನಾಂಕ: 3ನೇ ಜನವರಿ, 2017.

ವಾರ್ಷಿಕ ಶೀಕಡಾ 6 ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯೋಂದಿಗೆ 21,60,000/- ರೂ.ಗಳಂದ 26,76,000/- ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಣ್ಣಿಸ್ತೇವುದಾರರ ಮೇಲ್ಮೈನವಿಯನ್ನು ಮರಸ್ತರಿಸಿದೆ. ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಯ ಮೇಲ್ಮೈನವಿಯನ್ನು ವರ್ಜಾಗೊಂಡಿಸಿದೆ.

ಉಲ್ಲೇಖಸಲಾದ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳು: **ಪ್ರಾರಂಭಿಕ**

1. 2009 ಎಸಿಜೆ 1298
ಸರಳ ಪರ್ಮೆ -ವಿರುದ್ಧ- ದೆಹಲಿ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮ (ಉಲ್ಲೇಖ) 3
2. (2013) 9 ಎಸೋಸಿಸಿ 65
ರೇಷ್ಟ್ ಕುಮಾರಿ -ವಿರುದ್ಧ- ಮದನ್ ಹೋಟನ್ (ಉಲ್ಲೇಖ) 5
3. (2015) 6 ಎಸೋಸಿಸಿ 347
ಮುನ್ಸುಲಾಲ್ ಜ್ಯೇಶ್ -ವಿರುದ್ಧ-
ವಿವಿನ್ ಕುಮಾರ್ ಶರ್ಮ (ಉಲ್ಲೇಖ) 5
4. (2013) 9 ಎಸೋಸಿಸಿ 54
ರಾಜೇಶ್ -ವಿರುದ್ಧ- ರಜ್ಞಬೀರ್ ಸಿಂಗ್ (ಉಲ್ಲೇಖ) 5
5. (2012) 6 ಎಸೋಸಿಸಿ 421
ಸಂತೋಷ್ ದೇವಿ -ವಿರುದ್ಧ-
ನಾಘನ್ ಇನ್‌ರೆಸ್ ಕೆ.ಲಿ. (ಉಲ್ಲೇಖ) 5

ಅಜ್ಞಾದಾರರ ಪರ : ಶ್ರೀ ಓ. ಮಹೇಶ್, ವರ್ಕೆಲರು.

1 ರಿಂದ 4ನೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಂದಾರರ ಪರ : ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಥಾರಾವ್, ವರ್ಕೆಲರು.

5ನೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಂದಾರರಿಗೆ ದಿ: 5.9.2012ರ ಆದೇಶದನ್ವಯ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ತೀರುಗಳು

ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಆನಂದ್ ಬೈರಾರೆಡ್:

ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ತೀರುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಕಾನೂನಿನ ವಿವಾದಾಂಶಗಳು ಒಂದೇ ಅಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಅಪೀಲುಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಿದೆ.

2. ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಪೀಲುಗಳಲ್ಲಿನ ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಸಂಗತಿಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಹಿಂದಿಃ:

ಎಂಬಂತೋ ಸಂಖ್ಯೆ 8039/2015ರಲ್ಲಿನ ಅಪೀಲೆಯಲ್ಲಿನ ಅಪೀಲುದಾರರು ಮೊಟ್ಟಾರು ಅಪ್ಪಾತೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣದ ಮುಂದೆ ಅಪೀಲುದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ 1 ಮತ್ತು 2ರಲ್ಲಿರುವವರ ಮಗನ ಮರಣದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಕೋರಿಸುವರು. ಅಪೀಲುದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ 3 ಮತ್ತು 4ರಲ್ಲಿರುವ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೃತನ ಸಹೋದರಿ ಮತ್ತು ಸಹೋದರ ಅಗಿರುವರು.

ದಿನಾಂಕ 15.8.2010ರಂದು ಸಂಖ್ಯೆ 1 ಮತ್ತು 2ನೇ ಅಪೀಲುದಾರರ ಮಗನಾದ ಆದಶ್ರೇಷ್ಠ ಇವರು ಅಂಕಿತ ಎಂಬ ಮೊಟ್ಟಾರು ಬೈಕಿನ ಸವಾರನ ಹಿಂಬಿಯ ಸವಾರನಾಗಿ ಮಂಗಳಶಾರಿನಿಂದ ಉಲ್ಲಾಳಕ್ಕೆ 17ನೇ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾನೆ 5.30ರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಬಂದ ಟೆಂಪೋವೂ ಮೊಟ್ಟಾರ್ ಬೈಕಿಗೆ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದ ಪರಿಣಾಮ ಆದಶ್ರೇಷ್ಠನು ಅಪ್ಪಾತಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇದಾಗಿದೆ. ಅಪ್ಪಾತದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಟೆಂಪೋ ಬಲಭಾಗದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸಿರುವುದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪಾತದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊಣೆ ಟೆಂಪೋ ವಾಹನದಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಗಿದೆ. ಟೆಂಪೋ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಮೊಟ್ಟಾರು ಸೈಕಲ್ ಮತ್ತು

ಅದರ ಸಂಪರಿಬ್ಬರು ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಎಸೆಯಲ್ಲಟ್ಟೆ ಕಾರಣ ಸದರಿ ಆದರೆ ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಹು ವಿಧವಾದ ಗಾಯಗಳಿಂದ ಭಾಧಿತನಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞ ತಪ್ಪಿದ, ತಕ್ಷಣವೇ ಅವನನ್ನು ಆಸ್ಟ್ರೇಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗ ಮದ್ದದಲ್ಲಿಯೇ ಅವನು ಅನುಸ್ಯಿದ್ದನು. ಅವಫಾತದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸದರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಯಸ್ಸು ನುಮಾರು 25 ವರ್ಷಗಳು, ಅವನು ಮಂಜುನಾಥ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಡೋಂಬಿವಿಲ್ಯೆ, ಮುಂಬೈ ಇಲ್ಲಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದವನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನು ಮುಂಬೈನ ಕೇರಿಕ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದವನಾಗಿದ್ದು. ಸದರಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವಫಾತವಾಗುವ ದಿನದವರೆಗೂ ನುವಾಸು ಸೆಲ್ಯೂಷನ್ಸ್, ಮಂಗಳೂರು ಕೆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಸಿಕ 14,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳದ ಎಸ್‌ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಟೀಲಿ ಕನ್ಫರೆನ್ಸ್‌ಮೇಟ್‌ನೇ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿನ್ನು ಸಹಿತ ಸದರಿ ಅವನ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲುದಾರರೆಲ್ಲರು ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿರುವರು ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವ ವಾಹನದ ವಿಮಾಕರ್ತನು ಕ್ಲೇಮಿನ ಅಜ್ಞಾಯನ್ನು ಪ್ರತಿರೋಧಿಸಿರುವನು ಮತ್ತು ಕ್ಲೇಮುದಾರರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಏಕ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆಳೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಅಲ್ಲದೆ, ಕ್ಲೇಮು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಹೊಲೀಸರೋಂದಿಗೆ ತಾತ್ಪರ್ಯ ನಮ್ಮತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಹಾ ಕ್ಲೇಮುದಾರರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದು ವಿಮೆಯಾದ ವಾಹನದ ಚಾಲಕನು ಸಿಂಧುವಾದ ಚಾಲನಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮತ್ತು ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರತಿಪಾದಿಯ ವಿವೇ ಮಾಡಲಾದ ನಷ್ಟ ಭರ್ತಿಗೆ ಹೊಣೆಗಾರನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದೆ. ನಾಯಾಧಿಕರಣ ವಿಮಾಕರ್ತನ ವಾದವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರದ ವಿತೀಷನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಕ್ಲೇಮುದಾರರು ಎಂಬಫ್ರೋಎ 8039/2015ರಲ್ಲಿನ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರದ ಮೌತ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿಸಲು ಕೊರಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ವಿಮಾಕರ್ತ, ಎಂಬಫ್ರೋಎ 8384/2012ರಲ್ಲಿನ ಅಪೀಲಿನ ಮೂಲಕ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆಳೆದಿರುತ್ತಾನೆ.

3. ಎಂಬಫೋಲ 8039/2015ರಲ್ಲಿ ಅಪೀಲುದಾರರ ಪರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸಂಧ್ಯಾರಾಫೋರೆವರ ವಾದವನ್ನು ಆಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಟಿಂಪೋದ ಡಿಕ್ಸಿಲಿಂದ ಸಾವಿಗೀಡಾದ ಮೊಟಾರು ಸೈಕಲಿನ ಹಿಂಬದಿ ಸವಾರನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು, ಸಹೋದರಿ ಮತ್ತು ಸಹೋದರನು ಇಲ್ಲಿನ ಅಪೀಲುದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದಿನಾಂಕ 15.8.2010ರಂದು ನಡೆದ ಅಪಘಾತದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೃತನಿಗೆ ಸುಮಾರು 25 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿತ್ತು. ಸದರಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಪಘಾತ ನಡೆದ ಕೂಡಲೇ ಅವನು ಸಾವನ್ಯಪ್ರಿಯತಾನೇ. ಮೃತನು ವಾಣಿಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪದವೀಧರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕಂಪೂಟರ್ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ಪಡೆದವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಿತ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅವನು ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಸಂಬಳವಾಗಿ 14,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಅಪೀಲುದಾರರು ಮೃತನ ಗಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರೆಲ್ಲರು ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿರುವರೆಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಸರ್ಕಾರ ವರ್ಮಾ -ವಿರುದ್ಧ- ದೀಪ್ತಿ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮ¹
 ಮೊಕ್ಕದ್ವಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ‘ಅವಲಂಬನೆಯ ನಷ್ಟ’ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ತೀರುಗಾಗಿಸಿದೆ. ಮತ್ತು ಮೃತನ ತಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ ಮೃತನ ಅವಲಂಬಿತರೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರೆದು ಮೃತನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಮೃತನ ಕೊಡುಗೆ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೆಂದು ಅದು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ. 3000 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಭವಿಷ್ಯವರ್ತಿ ಭಾವಿ ಕೊಡುಗೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೆ ಮತ್ತು 10000/-ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಕೊಡುಗೆಯೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. (ಶೇಕಡಾ 50 = ರೂ.7000 + ರೂ.3000) ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಮೃತನ ವಯಸ್ಸಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ‘18’ ಅನ್ನು ಗಣಕದಂತೆ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಅವಲಂಬನೆಯ ನಷ್ಟವೆಂದು 21,60,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೀರುಗಾಗಿಸಿದೆ. (ರೂ.10,000/-X12X18)

1. 2009 ಏಸಿಜೆ 1298

ನಾಯಾರಾಧಿಕರಣ ಸಂಪರ್ದದ ನಷ್ಟವೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಪೀಲುದಾರರಿಗೆ ವೊಬಲಗು 5,000/-ರೂ.ಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಾನಿಸಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಅಪೀಲುದಾರರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಟ್ಟು ವೊಬಲಗು 20,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಿಸಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಪೀಲುದಾರರಿಗೆ ರೂ.5,000/- ರೂ.ಗಳ ವೊಬಲಗನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ವಾತಳ್ಯಕ್ಕೆಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಪೀಲುದಾರರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಟ್ಟು ವೊಬಲಗು 20,000/- ನಾಯಾರಾಲಯವು ಈ ಸಂಸ್ಥಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ವೆಚ್ಚಗಳೆಂದು ವೊಬಲಗನ್ನು 12,000/-ರೂ.ಗಳು ಎಂದು ತೀವ್ರಾನಿಸಿದೆ.

ನಾಯಾರಾಧಿಕರಣವು ಮೃತನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂಬಳದ 1/3ರಷ್ಟನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಶೇ¹ಕಡ 50ರಷ್ಟು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಅವರು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಂದುವರೆದು ಇತರ ಶೀಫ್ರಕೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾದ ವೊಬಲಗು ನೀರ್ಲಕ್ಷಣಬಹುದಾದ ಪರಿಹಾರ ವೊತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇತ್ಯಥ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

4. ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ, ಓಂಪೋರೆ ವಿಮಾಕರ್ತೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿನ ಮಾನ್ಯ ನಾಯಾರಾದಿಗಳೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಮೃತ ವೋಟಾರು ಸೈಕಲ್ ಸಂಭಾರನ ಕಡೆಯಿಂದ ಆಗಿರುವ ಸಹಾಯಕಾರಿ ನೀರ್ಲಕ್ಷಣತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾಯಾರಾಧಿಕರಣವು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ವೇದಿಸಿರುವರು. ನಾಯಾರಾಧಿಕರಣ, ಮೃತನ ನಿಜವೆಂದು ಹೇಳಲಾದ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂಥ ಆದಾಯವು ಯುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕಾದ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಸಾಕ್ಷಾದ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಮೃತನ ಆದಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ವೇದಿಸಿರುವರು.

ಮುಂದುವರೆದು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಮೃತನ ತಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ ಮೃತನ ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಮುಕ್ತಾರ್ಥಗಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಗಡಿಕವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮೃತನ ತಾಯಿಯ ವಯಸ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೃತನ ವಯಸ್ಸನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಸಹಾ ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವರು.

5. ಹೇಳಿನ ಪ್ರಾಧಿಕಿಕ ವಾದಗಳ ಹೇಳಿ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ, ಮೃತನ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಮತ್ತು ಅವನ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಹತ್ವದ ಸಾಕ್ಷಿಗೂ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಸಾಫ್ತಿತಗೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹೇಶ್ ಅವರ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದೀಲ್ಲ, ಸಂಬಂಧವಟ್ಟ ಮೋಟಾರು ಸೈಕಲ್ ಸವಾರನು ಎಸಗಿರುವನು ಎಂದು ಹೇಳಲಾದ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಪಿನ 9 ಮತ್ತು 10ನೇ ಹ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ವಿವಾದಾತ್ಮಕವಾಗಿಸಿದೆ. ಟೆಂಪೋ ರಸ್ತೆಯ ತಪ್ಪಿ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವುದು ನಿಖಿಲವಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರು ಸೈಕಲ್ ಸವಾರನ ಕಡೆಯಿಂದ ಯಾವ ತಪ್ಪಿ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯಾ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಈ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದೀಲ್ಲನ ಸದರಿ ಅಂಶವನ್ನು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಜೀವಿತ ಪೆಚ್ಚನಳ ಕಡಿತದ ಹೇಳಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅದು ಹೇಳಿನ ಸರ್ಜ ಪರ್ಮೆ ಅವರ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ಅವಿವಾಹಿತನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅವನು ಅವನಿಗಾಗಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಖಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಜೀವಿತ ಪೆಚ್ಚನಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶೇಕಡಾ 50ರಷ್ಟನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿದೆ. ಅವಿವಾಹಿತನ ವಿವಾಹವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇದ್ದದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅವರ ಮೋಷಕರ ಮತ್ತು ಸಹೋದರಿ ಮತ್ತು ಸಹೋದರನಿಗೆ

ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಡಿತಗೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವವಿತ್ತು. ಅಪೇಕ್ಷ್ಯ ನಾಯಕಾಲಯದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಎರಡು, ಮೂರು ನಾಯಕಾಧಿಕರು ಇರುವ ಹೀಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎಂದರೆ ರೇಷ್ಟ್ ಕುಮಾರಿ -ವಿರುದ್ಧ- ಮದ್ರಾಸ್ ಮೋಹನ್² ಮತ್ತು ಮುನ್ಸ್‌ಲಾಲ್ ಜ್ಯೇನ್³ -ವಿರುದ್ಧ- ವಿಹಿನ್ ಕುಮಾರ್ ಶರ್ಮ್⁴ ಈ ಮೋಕಢ್ಯಮೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯ ಮೃತನ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 50ರಷ್ಟುನ್ನು ಅವಲಂಬಿತ ನಷ್ಟದ ಪರಿಹಾರದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಂಬಂಧವಟ್ಟ ಭಾವೀ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವವು ಮಟ್ಟಿಗೆ, ರಾಜೀಂ⁵ -ವಿರುದ್ಧ- ರಾಜ್‌ಜೀರ್ ಸಿಂಗ್⁶ ಮೋಕಢ್ಯಮೆಯಲ್ಲಿ, ಅಪೇಕ್ಷ್ಯ ನಾಯಕಾಲಯದ ಮೂರು ನಾಯಕಾಧಿಕರ ಹೀಗೆ ಮೇಲಿನ ಮುನ್ಸ್‌ಲಾಲ್ ಜ್ಯೇನ್ ಮೋಕಢ್ಯಮೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದಿಸಿರುವುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಸ್ಪ್ರ-ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಿತ ಸಂಬಳದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ದೇವ -ವಿರುದ್ಧ- ನಾಯಕನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಶೂರೆನ್ಸ್ ಕರಂಪನಿ ಅಮಿಟ್‌ಡ್⁷ ಮೋಕಢ್ಯಮೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಶೇ.30ರಷ್ಟುಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಬಾರದೆಂದು ವಯಸ್ಸನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ವಿಧ್ಯಾಕ್ತ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಸ್ಪ್ರಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸ್ಪ್ರ-ಉದ್ಯೋಗ ಅಥವಾ ನಿಶ್ಚಿತ ಸಂಬಳದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು 40 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನವನಾಗಿದ್ದರೆ, ಮೃತನ ವಾಸ್ತವಿಕ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಭಾವೀ ಭವಿಷ್ಯವರ್ತೀ ಗಣಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂತೃಸ್ತರು 40 ಮತ್ತು 50 ವರ್ಷಗಳ ನಡುವಿನ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿರುವ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಶೇಕಡ 30ರಷ್ಟುನ್ನು ಗಣಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದುದರಿಂದ, ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮೃತನು 25 ವರ್ಷದವನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಭಾವೀ ಭವಿಷ್ಯವರ್ತೀಯಾಗಿ ಶೇ.50ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

2. (2013) 9 ಎನ್‌ಸಿಸಿ 65

3. (2015)6 ಎನ್‌ಸಿಸಿ 347

4. (2013) 9 ಎನ್‌ಸಿಸಿ 54

5. (2012) 6 ಎನ್‌ಸಿಸಿ 421

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗಣಕವನ್ನು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅವಲಂಬಿತರು ಅಥವಾ ಮೃತನ ವಯಸ್ಸು ಆಧರಿಸಿದ ಗಣಕವನ್ನು ಧೀರ್ಜಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅನಿಂದಿತಗೊಳಿಸಬಾರದು. ಅಪೇಕ್ಷೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೂರು ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರು ಇರುವ ಹೀಗೆ, **ರೆಷ್ಟ್‌ಕುಮಾರಿ -ವಿರುದ್ಧ-** ಮದನ ಮೋಹನ್ ಮೇಲಿನ ಹೊಕ್ಕದ್ವಯಲ್ಲಿ ಮೃತ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವುದರೊಂದಿಗೆ ಗಣಕವಾಗಿ ಮೃತನ ವಯಸ್ಸನ್ನೇ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದೆ. ಮೃತನ ವಯಸ್ಸು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅವಲಂಬಿತರು ವರ್ಣಿಸುವ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಿರಿಯ ಅಥವಾ ಕೆರಿಯ ಅಥವಾ ಸರಾಸರಿ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವಾಗಲು ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಎಡ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದಲೇ ಮೃತನ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಗಣಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಿಣಣಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಸಕ್ತ ಹೊಕ್ಕದ್ವಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಮೃತನ ತಾಯಿ ಮಾತ್ರವೇ ಮೃತನ ಅವಲಂಬಿತರು ಎಂದು ನಿಣಣಿಸಿದೆ. ತಂದೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಮತ್ತು ಅಂತೆಯೇ ಮೃತನ ಗಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರು ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿರುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೃತನು 25 ವರ್ಷದವನಾಗಿರುವಾಗ ಅವನು ಮರಣವನ್ನಾಗ್ನಿರುವನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸುಸಂಗತ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಗಣಕವಾಗಿ 18ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ವಾತ್ಸಲ್ಯ ನಷ್ಟ ಪರಿಹಾರದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 20,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಶೀಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿರೂ ಸೇರಿದ ಅಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತ ಇಡಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಪೆಚ್ಚಿರುವ 12,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಶೀಮಾನಿಸಿದೆ ಇದನ್ನು ಸಹ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಅಪೀಲುದಾರರು ರೂ.22,68,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿನಾಗಿರುವರು. ಅವಲಂಬಿತ ನಷ್ಟವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಲೇಖ್ಚ್ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ:

I

1.	14,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳು (ಮಾಸಿಕ ಅದಾಯ), 14,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ನೇರಿ ಭಾವೀ ಭವಿಷ್ಯವತ್ತಿ	21,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳು.
2.	21,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿನ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟನ್ನು (ಕಡಿತ)	10,500/- ರೂಪಾಯಿಗಳು.
3.	10,500/- ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 12 (ವಾರ್ಷಿಕ ಅದಾಯ)ರ ಮೂಲಕ ಗುಣಿಸಿದಾಗ	1,26,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳು.
4.	1,26,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 18(ನಷ್ಟ) ರಿಂದ ಗುಣಿಸಿದಾಗ	22,68,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳು.

II

ಮೊಷ್ಕರ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಸಹೋದರ/ಸಹೋದರಿಯ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ 50,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಈ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯವಾಗಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೇಳಿಸಿದೆ ಅದರಂತೆ 3,00,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ್ಯದ ನಷ್ಟದ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ.

ಅಪೀಲುದಾರರು ಈವ ಸಂಸ್ಥಾರ ಮತ್ತು ನಾರಿನೆ ಹೆಚ್ಚಿಂದಾಗಿ 50,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರುವರು.

ಆದುದರಿಂದ ಅಪೀಲುದಾರರು ಒಟ್ಟು 26,76,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣ ಸಂಪದದ ನಷ್ಟಿಗಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ 20,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳು ಒಳಗೊಂಡು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವರಾಗಿರುವರು ನೀಡಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರದ ಹೊತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಯ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಸಂದಾಯವಾಗುವ ದಿನದವರೆಗೂ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇಕಡಾ ೬ರ ಬಡ್ಡಿ ದರವು ಸೇರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರಣವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಭಾಗ ಮಾಡಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಪೀಲುದಾರರಿಗೆ ಅದೇ ಶೇಕಡಾವಾರಿನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲುದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಎಂಎಫ್‌ಎ 8039/2015ನಲ್ಲಿನ ಅಪೀಲನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಮರಣಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಎಂಎಫ್‌ಎ 8384/2012ರಲ್ಲಿನ ಅಪೀಲನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಎತ್ತೀರ್ಹಿನ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅಪೀಲುದಾರರು ತೇವಣೆಯ ಮೊಬಿಲಿಗನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.